



SLOVENSKÉ
PEDAGOGICKÉ
NAKLADATEĽSTVO

Степан
Гостињак

З ІСТОРІЇ
САМООБОРОНИ

«Вже дебют Гостиняка з кінця 50-х ро-
ків ясно довів, що читачам «пропонує
свою дорогу» поет не тільки виразно гро-
мадянський, але у своєму громадянському
відношенні й зовсім безкомпромісний, із
розкutим, навстіж відкритим світом ду-
мок, чи програмово антидогматич-
ним . . . Пропонованою, свідомо «внутрі-
шньо» обраною дорогою крокував Сте-
пан Гостиняк в наступних збірках і сьо-
годні в «Історії самооборони» досягнув,
на мою думку, теперішньої її вершини,
переростаючи зовсім логічно з поета гро-
мадянського в поета відкрито публіци-
стичного (в добром розумінні слова), і не
вагаюся сказати — виразно політичного
— теж в тому найліпшому розумінні сло-
ва. Йому зовсім не розходиться про звір-
шування добових, т. з. актуальних гасел,
навпаки: Гостиняк є від початку постат-
тю, яка в життєвих ситуаціях не присто-
совується і не є конвенційною людиною.
Таким, навіть набагато радикальнішим
залишається в загадуваних напрямках і в
рецензований збірці . . .

Неприхований скепсис автора і перева-
жаюче заперечення в погляді на життєві,
головним чином суспільні (але теж при-
ватні, родинні та любовні) явища беруть
свій початок безперечно з позитивного
ідеалу. Не вагаюся сказати — соціалі-
стичного ідеалу. А в тому відношенні це
збірка справді перебудівна, високо ак-
туальна, бичуюча бюрократію, поверхо-
вість, формалізм, бездумність і т. п.

Це сповідь, свідома громадського по-
кликання мистецтва.

В цілому збірка являє собою варте ува-
ги явище не тільки в українській літературі
ЧССР, але теж в контексті загально-
українському, і не в останній мірі теж че-
хословацькому; наперекір усім деклараці-
ям про демократизацію та перебудову я
до того часу не зустрівся з такою відваж-
ною, але справедливою збіркою в чеській
чи в словацькій поезії. Це її незаперечний
плюс . . .»

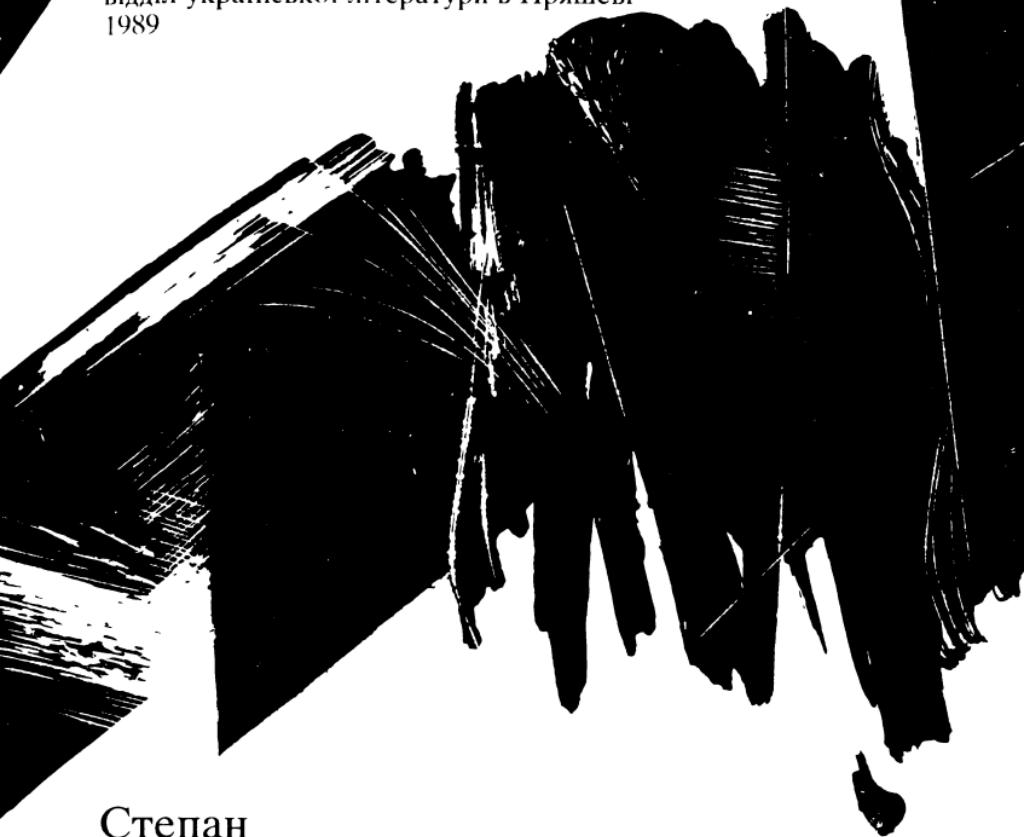
З лекторського відзвisu
доц. д-ра Вацлава Жідліцького,
кандидата наук







Словацьке педагогічне видавництво
в Братиславі,
відділ української літератури в Пряшеві
1989



Степан
Гостиняк

З історії самооборони

© Степан Гостиняк
Рецензенти: доц. dr Вацлав Жідліцький, кандидат наук
Віталій Конопелець
Ілюстрації © Душан Срватка

ISBN 80—08—00202—6

**МАЛА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
ВЛАСНОГО ДОСТОЇНСТВА
(ДОВІДНИК ОПОРУ)**

Не поклонюсь

Сьогодні, завтра і ніколи,
так, так,
сьогодні, завтра і ніколи
не поклонюсь.

Насамперед не поклонюся богу —
а то ніякій із його подоб.
Нехай мене служаки божі
за зухвалу непокору хоч стріляють,
хай вішають, нехай ламають кості,
хай вводять електроди в мозок,
хай ріжуть, хай січуть на м'ясосічку,
я і так не поклонюсь.

Ярму отесаному грубо
і позолоченому також,
ярму у жодному з віків
не поклонюсь.

Просторам,
на яких великі і найменші племена
живуть немов живуть —
не поклонюсь.

Фундаментові хворому на всіх просторах,
та й спорудам хворим на отих просторах
не поклонюсь.

Хвилинам, дням, рокам,
десятиліттям та століттям,
на яких плоди безплодних пресів дозрівають,
теж не поклонюсь.

I прірві хлібній між людьми,
чи прірві кольоровій поміж ними —
не поклонюсь.

Космічним шпигунам,
як і нейтронним пикам —
не поклонюсь.

Ротам, з яких тече
невисихаюча ріка приманок-обіцянок,
майстерності словесних клоунів —
не поклонюсь.

Батькам святої перманентної гризні
не поклонюсь.

Тельцеві золотому?
Hi, не поклонюсь.

А мертвим текстам?
Теж не поклонюсь.

Волам, що хліб жують
і нічогісінько не вміють —
не поклонюсь.

Можливості
сидіти і співати в клітці —
не поклонюсь.

Сьогодні, завтра і ніколи,
так, так,
сьогодні, завтра і ніколи
не поклонюсь.

I лиш тому, кому я сам захочу,
i лиш тоді, коли я сам захочу,
лише тому, лише тоді
я поклонюсь.

А я не боюся

Ходить палиця світом — лякає,
ходить, лякає, і знову лякає.

Той втікає — аж виблискують п'яти,
унікає то вправо, то вліво подальший,
інший заліз під перину — не діше.

Аргументи усі палиця зводить
в силу удару, в посіви страху.
Палиці мало — лякати одиниці,
хоче, щоб множина перед нею тремтіла.
Зуб на зуб та попасті не може, —
цокотіти їм палиця велить.

Ходить палиця світом — лякає,
ходить, лякає, а я й не боюся.

Ждемо прискорення кінця

Коли уже закінчиться
ця скурвлена зима —
ненависний період антиросту і барлогів?!

У гамівну сорочку сковане,
паралічем загнуздане усе, —
мертвеччина царем себе проголосила.

Пустельний елементе, зимо,
через тебе перманентно
відбувається прощання наше з щастям.
Це ти, гальмуюча облудо, винна в тому,
що перервано дороги поміж нами, —
у барлоги непогідь усіх загнала,
роз'єднавши нас.

В твоїй мертвотній зоні, вседержителько
холодна,
одна і та ж імпреза
день у день показує обличчя мертві,
мертві пози
і такі ж слова.

Ця скурвлена зима хотіла б довести,
що ми уже й не люди, а якісь залякані примари
загнані на дно,
на дно отого дна,
чи й нижче дна.

Промерзлі,
на кордоні смерті і життя,

в барлогах зігриваємося однією лиш надією,
котра нам обіцяє перезимувати
цей жорстокий час.

І за обставин

перманентної відсутності тепла і світла,
отже, і цвітіння, отже і розкутих хвиль,
чекаєм дня, який би можна йменувати
спробою появи сонця.

Прийди ж, прийди Гаряче, ѹ душу нам зігрій,
позбав нас від сорочки гамівної
та пришли грозу,
що зміє навіть спогад про оту ненависну,
цю скурвлену зиму.

Ще один вірш з дияволом, котрий мчить на польському велосипеді

Невисокий, окулярами прикрашений диявол,
із котрим давно погнівалася бритва,
мчить на польському дитячому велосипеді.
Ту дорогу, по якій прямує він,
ніяк не можна рівною назвати, —
рух вперед вона гальмує досконало.
Крім того, його ще й вітер зупиняє,
що ж і інша непогідь йому у поступові заважає.
Ta диявол впертий,
не здається він, бо знає,
як йому іти, куди йому іти.
По дорозі з ним вітаються крилатий всесвіт
і зелений всесвіт,
часом навіть бог в подобі сонця,
і нові та ще новіші горизонти.
Диявол ледве тягне, та не зупиняється,
добряче усвідомлюючи, що за ним женуться
баба, що Яга,
шовіністично-репресивні,
єзуїтсько-репресивні,
адміністративно-репресивні морди
із додатком ряду інших мафіозо.
Наперекір такому враженню,
це не якась утеча перед кимось,
це скоріш прискорене наближення диявола
до дальших (певне кращих!) горизонтів.

Усе ваше (Монолог Паоло Мореллі)

Все ваше:

знижки на роботу, надбавки до зарплати,
секснезаспокоєні дружини.

Все ваше, ваше, ваше:

закони побудовані на беззаконні — ваші,
правда, що вбиває дійсну правду — ваша,
крісла для потомственої влади — ваші,
школи не призначені для плебсу — ваші,
закордонні моди

і товари в спеціальних магазинах — ваші,
санаторії та суперпляжі — ваші,
дачі, побудовані не вами — ваші,
та й автомобілі, недоступні смертним — ваші,
та й коханки,
не хто інший, як доньки й дружини наші — ваші,
та й убогі виступи на ще убогіших трибунах — ваші,
та й гіантська монополія брехні й обману — ваша,
та й мільйонна машинерія бюрократичних морд
із еверестами паперів — ваша,
та й мільйонний безголовий легіон
уніформованих тварюк зоветься вашим,
та й мозолі наші — ваші,
наші розуми — і ті вже ваші,
все, здається, ваше,
крім майбутності.

Нове оголошення

Оголошую,
що засновую
щось наче школу,
щось ніби курси.
Навчання вестиму безоплатно,
навчання вестиму сам.
Повідомляю,
що навчати буду замість багатьох
один лише предмет,
котрий докладно познайомить,
як поводитись і що робить,
коли вас пробують
у ріг баранячий скрутити.

Основа

Про що тут зрештою розходиться?
Про панство розкірпаченого мозку,
про щедрий урожай розкотих рук,
про диктатуру совісті та серця,
про дійства крил,
в яких розкриленість обов'язкова.

Плач антигероя або похорони золотої ери монологів

Визначний душевний імпотент,
організатор та мобілізатор
вдосконалення брехні,
антигерой із рисами до мінус безконечності,
сидячи на величезнім кладовищі діалогів,
плачє, лементує,
бо в минулість мусить вибиратись.
Вже кінчається його період —
золотий період монологу,
і якісь там твердолобі індивіди,
хоч і з труднощами,
знову прокладають шлях
до діалога.

Порада

А якщо слугою бути,
то лише слугою власного сумління.

Спроба повчання і відповідь на нього

Дидактично-застережним голоском,
котрий не терпить жодних заперечень,
день у день мене повчає:
не роби того, не їдь туди,
не вмішуйся у те ні в інше,
кинь турботи
про далекі регіони і далекі душі,
а радніш сиди собі й мовчи.

Я на це:
якби усі були такі як ти,
то з шкіри нашої
двоногі монстри чботи б для себе
зготовляли,
і на протязі кількох іще тисячоліть
орали б нами,
так, орали.

Дійсна сліпота

Сліпий не той,
в кого нема очей,
а той, хто дивиться і нічогісінько,
ні навіть власного приниження,
не бачить.

Засвітила вже певна надія

— А де ти жив,
ну, де ж ти жив,
а де?

— На території
останньої надії.

— А як ти жив,
ну, як же ти,
а як?

— На темній ниві
гнів свій вирощав.

— Ти звідки йдеш,
ну, звідкіля
ідеш?

— Із похоронів
абсолютного безправ'я.

МАНДРІВКИ
СУТО ПРИВАТНОГО ФІЛОСОФА

Ідентифікація диявола

Від Ядлової
у напрямі на Свидник,
окутаний у непроникну загадковість,
сунеться диявол.

Просуваючись вперед,
він і черкоче, і скрипить, і дзеленчить,
ще й випускає в простір щось подібне сміху,
отже, він кладе печатку сміху
на папір з іменням вечір.

Незабаром показалося,
що місяць запалав бажанням
глянути дияволу в обличчя,
перевірити своє припущення,
то значить, — за дияволом слідкує
перше світло чи світило.

А рефлектор з передмістя,
що сторожить штучну ковзанку,
є дальшим світлом чи світилом
із бажанням ідентифікації секретної особи.

Фари від автомашини на кордоні Свидника
доповнюють наведені повище світла,
бо й вони так само хочуть знати,
хто такий летючий непосида.

І коли ця трійця світел чи світил
освітить строго засекречену персону,
виявиться, що диявол — зовсім не диявол,

а якийсь там Гостиняк.
Схилившишь,
мчить на невеликому (дитячому!) велосипеді,
що ж на польському велосипеді,
котрий черкоче, дзеленчить, скрипить,
та все же посувається вперед.



Мандрівний філософ

Те, що підвечір'я,
що неділя,
не таке уже й важливе.
Важливішим є факт
даремного очікування
на автобусній зупинці.
Мое запізнення?
Його від'їзд у час «Коли собі захочу»?
Відповідь на ці питання
не така уже й важлива.
Важливіше є не прогавити
хоча би той, котрий курсує до сусідів.
Дійсність, що з сусіднього села
я мушу в тому разі пішки верх перебрести,
вже й не така важлива.
Важливішим є своєчасне прибуття до свекрів.
Автобус виліз у сусіднє вимираюче село,
а я, вже на своїх, нарешті видряпавсь на верх.
Пункт на заході і пункт на сході:
колесо малинове — прощай,
а срібнє — вітай;
посередині між пунктами отими
— верх та я, ще й бук старезний,
а над нами каня.
Сонце не самотнє? Місяць не такий же?
Каня має пару? — Всі ми одинокі,

тільки це нас ріднить.
Може спостереження моє й цікаве,
та не аж таке важливе.
Важливішим є факт моєї зустрічі з черешнею,
з якою ми уже давно на «ти».
Перші сутінки застерігають,
я, однаке, лізу на черешню,
бо вершини полюбляю дуже:
із вершини бачиться далеко,
на вершечку і плоди солодші.
Сутінкам (вони густішають!) наперекір,
наперекір вінцеві гір, що муром доокола,
із вершка черешні
несподівано перед собою бачу цілий світ, —
неначе на долоні він передо мною,
навіть із деталями,
із кольорами,
смаками.
Черешневий плід солодкий
і гіркий водночас, —
як життя,
як світ, котрий я саме оглядаю із черешні.

Актив

Не знаю, де й дивитись,
що скоріше подивляти:
там черешні білою узбіччя побілили,
ген купини терня
молоко на обrusі зеленім розілляли,
в палісаднику весняні квіти
кольоровий карнавал справляють,
а зелена власних відтінків
родила стільки,
що уже їх не полічить сам комп'ютер.

Дивитись би та й дивуватися,
бо ж ненадовго це.

Та зовсім не такої думки креатурна зграя:
замість подивитися на божий світ,
вона біжить на черговий якись актив,
спішатися, бо мусять,
мусять, бо не вміють не хотіти;
тухлий зал — новітня їхня церква.

Якщо вже й організувати щось у цей період,
то хіба актив обнови світу чи актив краси,
а не актив безглуздої утрати часу.

Приватного гатунку інтернаціонал

Ручний годинник приблукав до мене
із одного закордону,
ремінець із компасом на цей годинник —
ще з одного закордону.

Отак, нехочачи, зійшлися ми разом троє,
щоби витворити свій,
приватного гатунку інтернаціонал.

Спочатку все було в порядку,
як у кожному інтернаціоналі:
годинник тікав, як належить,
стрілка компаса на ремінці показувала
напрям,

я ж, піддаючи усе контролю,
виконував завдання керівної сили.

Фактичні комплікації настали аж тоді,
коли я в літню спеку
скочив мимохіть з годинником у воду;
катастрофи по відношенні до приладу
не відбулось, однак зарахуватися між точних
не посмів годинник вже ніколи.

А ще пізніш я втратив
покришку і стрілку компаса,
що прикрашав годинник.

Інтернаціонал приватного порядку
припинив своє недовге функціонування:
годинник відтоді

показував лише якийсь приватний час,
що не хотів іти у парі з дійсним часом,
компас більше не показував дороги,
я подавсь блукати часом і простором.

Я до лікаря ходив

Кондуктор призабув, що пасовисько інде,
ніж в автобусних просторах плюс чорняві стріли
дівчини в моє замужжя — шлях до лікаря.

Дискусія в приймальні так і процвітала
мінус красномовний диригент притому.

Резюме із дискусійних внесків тут чекаючих
приблизно ось яке:

весни нема й нема, то ж дихається важко;
 кожен крок зимовий здобиччю хвороби називають;
 а нахабству без покори і не жити;
 так попробуй скритись перед мордобоєм,
 душобоєм!;
 на коневі Чінгісхан-Чінгісхан,
 після нього справжній хам-справжній хам,
 після нього круть і верть хуліган,
 а за ними знов — Іван-дурачина . . .
 — так довкола.

З медсестерських вуст вискакує моє ім'я,
 щоб за уроком філософії закрити двері.

Бо справді так воно

Цікаве тут одне:
говорять, — це в житті важливе,
те важливе,
це ще більш важливе,
все якесь важливе,
тільки те, що дійсно в нім важливе,
тільки те, виходить, не важливе.

Плоди

Ой та бо ж не знала права рука,
ой, що чинить ліва рука, —
бум!

Ой та бо ж не знала і ліва рука,
ой, що чинить та права рука, —
бум!

Ой та бо ж не знали обидві руки,
що вони чинять взаємно, —
бум!

Ой виростали із цього плоди прегіркі, —
бум!

Плоди прегіркі ще й найгіркіші, —
бум!

Лише констатація

Приїжджаю і виконую завдання. (Безозоння).

Шахівниця повна темних кроків
короля та іже з ним. (Туман).

Економічна пісня
пожирає солов'їну голову. (Мороз).

Із лікарні слово випустити та й не хочуть. (Непогода).

Повноводно котиться овеча стрижка. (Хмари у дорозі).
Речі вже не знають,

де шукати матір. (Холод).

Апатичність і росте,
що й процвітає. (Дощ пролопотів).

Кусень хліба
важчає аж до розпуки. (На терезах спека важить сіль).

Іду кудись, іду,
однак, слідів немає. (Заметілі).

Дихати та й дихати, але не жити. (Клімат).

Найкращі

**Які володарі
усе ж таки найкращі?
Служаки всіх відтінків переконані,
що пальма першості належать тим,
котрі якраз володарюють:
в тих, мовляв, і успіхів, як маку,
ще й три тонни ідеальних рис . . .
Однак, народ уперто твердить,
що найкращими з володарів
є ті під дерном.**

Нарощування м'язів

Що роблять славні сини
славних народів?

Передусім нарощують м'язи,
постійно демонструють їх,
ще й часто ними користуються,
охороняючи великий регіон великого насилля.

Пошестъ

Долинами,
у нетверезості веселими,
тече без домішок
всесильна жовч.
Вона усім, а не одній умові
дякує за царювання.
Вона із челяддю
угоду про довічну дружбу
підписала.
Вона візитом ощасливила усі дороги,
де сторожі її вітають, встаючи.

Тим, хто піdnімає голови

Коли не помиляюся,
проходить реєстрація усіх,
хто піdnімає голови,
а, отже, йде активна підготовка
до наступних реакційних жнiv.

Сьогодення

**Торговельні відносини
і споживчі відносини,
ось, відносини дійсних відносин.**

Гідра

Черга чергу чергує
чергово і позачергово.
Від божого ранку
черга народжується і росте,
подвоюється-потроюється,
очікує, лається, спльовує,
виводить на словесний ешафт
усіх відповідальних,
щоб почастувати їх
найважчими формами словесної покари.

Черга знінює місця:
вона — отут,
а вже, дивися, — там вона.

Піддаючи усе суворому аналізові,
черга насміхається із офіційних цін,
але водночас підкоряється тим цінам.
До професіонального боління в неї ніг
додається спеціальний нервовий котел,
в котрому й готуються спеціальні солоні слівця.

Прибіг якийсь товарчик,
став товарчик чергу пожирати:
спереду він справді мляво пожирає гіду,
але ж з кінця вона собі росте,

ба ще й подовжується,
і здаватися не хоче.

З усіх сторін нестача озивається
і черзі в голову втovкмачує:
«Пам'ятай, що я твоя законна мати.
Я і тато твій».
Сонце пече, мороз припікає,
дощ періщить,
вітер термосить усім, чим тільки можна,
а черга чергу чергує
чергово і позачергово.

Безперервний ремонт фасаду

А практика така:

щороку, тільки-но удалині появиться
якась, мовляв важлива, з безлічі річниць,
спритні хлопці від керма
оглянути місце масових вистав
і зараз же командним способом накомандують
що воно, і як воно й коли . . .

За прикладом минулого, позаминулого . . . років
накажуть провести ремонт фасаду
декількох будинків в центрі міста,
в основному тих, котрі є на виду.

Ремонтувати ці будинки, безперечно, треба,
навіть дуже треба, навіть невідкладно.

Однак, командним способом накомандовані робітники
не поправлятимуть того,
над чим роками бідкаються наймачі квартир,
їх не цікавитиме хворий стан каналізації,
непередбачене поводження центрального отоплення,
романні одіссеї затікання стель
або заміни мийки.

Як бачити,

ремонту, дійсного ремонту цих будинків
не було колись, як і тепер не буде.

Ремонтуватимуть, як правило,
один лише фасад.

Метикуватим хлопцям від керма
залежить в основному на фасаді.
І в цьому їхня суть.

У кожного — своє законне місце

Не знати, як кому,
але мені надміру ясно,
що у кожного — своя не тільки доля,
а й своє законне,
точно визначене місце. То ж не дивно,
що центральні постаті
надійно оселились у центральній пресі,
а середні — у середній пресі,
а маленькі поселились у малих рептильках,
ну а тітці Ганні залишилось місце
тільки на зелених (пропотілих!) сторінках
чужого поля.

В магазині квітів

Новороченько іде. Кишеню
вимітаючи,
веселу маску
покупає.
Щодо мене,
вірити ніяк я не повірю,
що без квітів
він зуміє бути досконалим,
і тому іду купити хризантеми.
Квіти ці — на радість.

В магазині до гвоздик та хризантем
підходять плач і жінка —
вранці тато вирішив,
що візьме приклад від старого року
і не вернеться до них ніколи та й ніколи.
Квіти ці — на сум.

Квіти — то на радість,
квіти і на сум.

Життєві хвилі

За плачем — сміх,
за сміхом — плач.
Отак було,
отак і є,
що ж буде так
вовік віків.

Діалектична елегія

Живучи, дивлюсь.
Дивлячися, бачу.
Бачачи, не можу далі жити.

Пом'якшення людини

Жорстока ти єси, людино.

Окреслювана морем і камінням,
формована взаємопожиранням,
жорстока ти, людино.

В сусістві вовчих зграй та крокодилів,
в координатах батога і плачу,
жорстока ти, людино.

Машинотворна до тієї міри,
що вже й сама змінилась на машину,
жорстока ти, людино.

Пустельнотворна до тієї міри,
що вже й сама міняєшся в пустелю,
жорстока ти, людино.

І тільки слово з серцем в серцевині,
лиш плетиво обіймів й вища мрія,
лиш квітка чи безножий погляд,
лиш вони пом'якшують тебе, людино,
підносячи на вищі,
ніж звіринні п'єдестали.

З РОБОЧИХ ПЛАНТАЦІЙ

Чуєте, плановики?

По-перше,
плануйте, щоб вас було
відповідно до дійсних потреб.
А ще, плановики, затямте,
що мій час, отже час моого життя,
єдиний час, який мені дано
і який можна ототожнити із самим життям,
що той час належить не лиш вашим планам,
а й реалізації моїх неінституціалізованих потреб,
потреб моєї недержавної дружини
та моїх безкласових дітей;
мій час належить теж
моєму сну і відпочинку,
спогляданню хмар і вуличного руху,
слуханню шумів та пісень цього світу,
мріям про далекі горизонти,
роздумам про сенс усього цього.
Крім того, плановики,
плануйте, щоб із максимального роботовижимання
моєї персони
дісталося хоча б мінімум
для задоволення вже згаданих моїх потреб.
Запам'ятайте разом з тим, плановики,
що я, Степан по-імені, а Гостиняк по-прізвищу,
з найбільш провінціальної провінції земної кулі,
ніколи більше не дозволю,

щоб для мене, і для неї, і для нього
планували ви одне і те ж:
усе життя
не бути власниками власного життя.

Щось ніби казочка

Жили собі та й поживали . . .
хто? — тарифікатори.
Проводячи тарифікацію,
тарифікатори вигадували . . . що?
— тарифи і тарифні тежрозряди.
Згідно із тарифами й тарифними розрядами
тарифікатори ласково приділяли . . . скільки?
— Вікторові більше, Гані менше,
Василеві стільки, а Івану стільки,
Ростиславові удвічі стільки (чо-о-м!),
але нікому стільки, як йому належить.

Щира казка про «ще не мали» і «вже не маєм»

В умовах перманентної товарно-торговельної нестачі
стріча з багатьма предметами
буває прина гідна чи й ніяка.

Сумка і авоська,
споглядаючи постійне чергування
осені, зими, весни та літа,
бігають з тобою ненаповнені,
щоб слухати
або «ЩЕ НЕ БУЛО»,
або «УЖЕ НЕМАЄ».

Пози у автофургоні

Організація із роду карликових
купує меблі — для своїх малих великих риб.
Усі мужчини перевозять меблі ці,
за винятком якраз малих великих риб.
В автомашину ми вантажим шафи,
крісла, скриньки, нашу злість,
каркас з полицеями, стільці, незадоволення,
канапи та багато гніву і презирства.
Для меблів у автофургоні місце є,
для нас його нема,
але ми мусимо вміститись
до, обмеженого меблями, простору.
Фургон автомашини невисокий —
перевіз ми мусим реалізувати
із похиленими головами, —
це і є реальний вимір нашого становища.

На маніфестації

Було ж то там, було,
отак воно було:
сніг, не маючи ніяких крил,
злітав на землю спритно, —
падав лиш на нас,
на тих, що під прикрытою мінітрибункою, — не падав;
всіх з трибуни
знали ми прекрасно,
хоч не знали нашо
й на якій підставі там вони стояли;
якщо прийшли ми на імпрезу ту,
то не тому, що цього ми хотіли;
вони у мікрофони теревенили своє,
а ми, цілком засніжені, гули своє;
вони не чули нас,
а ми не слухали, тому й не чули їх,
отак воно було.

Ви — так

Усі на світі так,
а ви не так, ви — так,
а як не так, то так,
та тільки би не так,
як інші, лиш не так.

Та хоч ви сяк, хоч так,
а все воно не так:
від кореня ж не так,
то й нереально так.

Всі твердять, що не так,
і факти — що не так,
що ваше так — не так,
а ви затято — так!

Прийшов питальний знак
і вас пита: «То ж як?»

А ви йому отак:
«Лиш так, як ми, лиш так!»
Нарешті сталось так,
що з вас рєгоче всяк,
бо ж хоч ви сяк, хоч так,
а все воно не так.

Ви — так.

Ще один розподіл ролей

Варіант перший:

**Ми плани вигадаємо для вас,
а ви їх змістом наповніте.**

Варіант другий:

**Ми працюватимем над формою величних планів,
а ви над їхнім змістом попотійте.**

Варіант третій:

**Наши мають бути норми,
а робота ваша.**

Демонтаж старої музейної експозиції

Із молотами, кліщами, сокирами
та іншим реманентом
приступили ми до демолації —
спочатку кам'яного віку.

Експонати ми взяли, надійно скрили їх,
а прочеє рубали, нищили, демонтували.
Так же повелись ми

із феодалізмом та капіталізмом.

Набагато важче
реалізувати демонтаж останнього періоду,
однак, ми сповнені рішучості,
якщо і не сьогодні, то, напевно, завтра
справитися і з оцим завданням.

Усе — немов і лиш останнє справжнє

Іду немов в буфет.

Іду мов на обід.

Плачу немов грішми.

Немов помитий ніж.

Обід немов обід.

Життя немов життя.

І лиш прокльони справжні.

ТРИ РОЖІ, ТРИ РІЗНІ
МАЛЮЮТЬ МІЙ ДЕНЬ

Радуйтесь

Над останками зими
хрест угору пнеться.

Завітав до нас підбіль, —
радуйтесь всіє.

Отже — сонце, отже — ріст,
отже — воскресіння.

Бо аж тоді весна

Що сніг,
наказ тепла виконуючи, став водою,
що корита рік
зimu вдалеке море віднесли? —
Так це ще не весна.

Хоча городники (і дачники так само)
свою активність
до найвищого акорду підняли, —
ще не весна.

Біdnішають без того біdnі
магазини овочів та фруктів. —
Hi, ще не весна.

I хоч квартали міст в погожий день
не викинули на подвір'я тільки мертвих, —
це ще не весна.

Колеса цю добу
колісною вважають.
Ну а гардероб доказує,
яких нестремних темпозмін він здібний. —
I все ж ще не весна.

Це правда,
що підбіль окупував
просторі території річок, потоків,
пустирів, канав,
та це, однак, не означає,
що уже весна.

Якоюсь невидимою драбиною
здіймається все вище в небі сонце,
але і це ще також, також не весна.

І аж тоді,
коли нагряне перша злива
(не виключено, що з Перуном в парі),
коли очистить тротуар до блиску,
а молоді листки, умившись,
замерхтять зеленим полиском,
вважай, що аж тоді
насправді вже весна.

Спроба зайняти позиції ворожбита

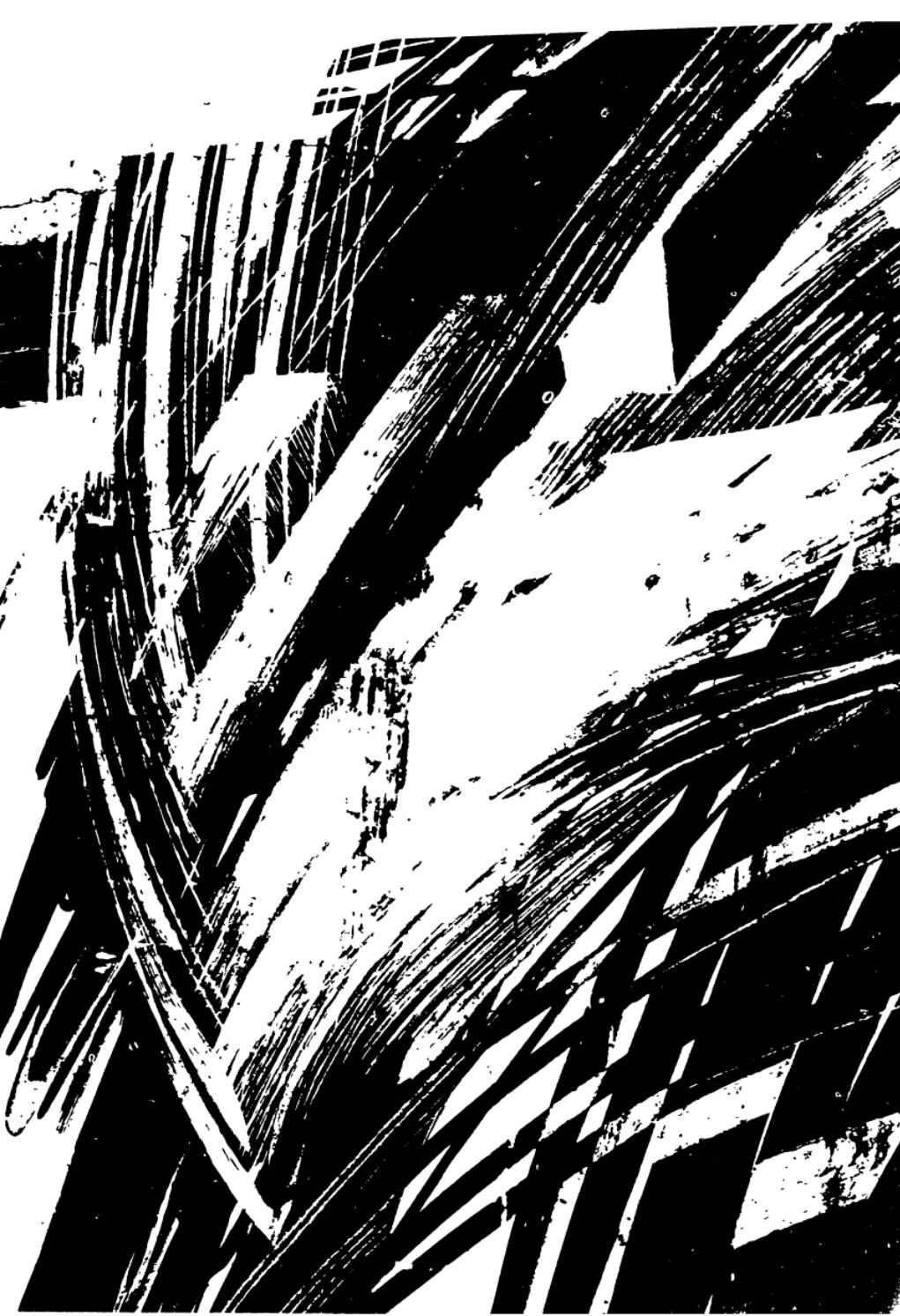
Летіти можна і на крилах мрії:
сідаєш і летиш над тихим вечером травневим,
аж поки комарі не скажуть: зась!
У заводях останній покрик крижня.
Очікування божої коновки, мов спасіння.
Уже й не вечір, це вже пізній вечір,
а я ношу ще воду із потоку
і поливаю нею клумби,
і бачу вересень в китайській айстрі.
Десь в полі чи під лісом — спів у присмерк:
там юність, та гармошка, та гітара.
Поклавши відра із водою на стежину,
я, наче ворожбит, почав молитись мрії:
«Верни мені на голову мою щетину давню,
віддай у двох підковах білосніжні зуби,
дай вечір, та гармошку, та гітару,
і дай дівча із молодими персами в додачу,
ще й кілька днів, в яких мене усмішка розшукає,
і більш нічого вже мені не дай».

За малинами

Оскільки неділя насправді блакитна,
то й не випадково,
що блакитними і думи.
Малини — вже? Іти? Не йти? Іду-у.
Назустріч бескидові та просонценому вітру.
І хто би сподівався,
що якраз у горах
море буде переслідувати мене;
однак, в той час,
коли воно лише теоретичне,
радість із самотності
та й сум із неї — дійсні.
Наліво, де рівчак дозволив бур'янам цвісти,
мотиль у жовтому мені у супроводі преться.
Подальше дійство мотилеве
відбувається неподалік потічка:
тут стадо білих мотилів
з одним коричневим між ними
смокче з мокрої землі вологу.
Коли вони сполохано злітають,
зразу усвідомлюю, чому сюди прийшов.
Сплюндрованому бескиду не до моїх малин, —
його турбує, як залікувати щедрорани.

Бездощів'я

Із суничних плантацій — запах суничний.
Дощ систематично втілює в життя
приватне рішення: обминати бескид чим довше.
І це в той час, коли поле
зі своїми конкретними квітами, зелами та бур'янами
нетерпеливо його чекає,
а люди ще більше.
Ніби навмисно воно:
в чому потреба найбільша —
того і немає.
Часом на горизонті далекім покажеться хмара —
легковажний пропагандист дощу.



Чародій з-над високого кам'яного муру

Ніхто, але й ніщо
мене сьогодні не потішить,
крім червоної троянди
над високим муром.

Приємний колір рож

Три рожі, три різні
малюють мій день:
не біло, не жовто, а ще ж не рожево,
а так, що приємно,
ба більш, ніж приємно.

Найкраща рожа

Якби мене спитали,
яка найкраща рожа,
я би відповів:
не біла, не рожева, не червона,
ще ж не фіолетова чи жовта,
не ота, що з тропіків або з Голландії,
найкращою є, безперечно та,
котра якраз цвіте.

Поради городникам

Морква, та петрушка, та часник.
Редъка, і капуста, ще й картопля.
А Овідій би цибулі більше радив,
Гостиняк же всім кричить: по-річ-ки!
Можуть бути чорні чи червоні,
основне — у деміжон порічки,
деміжон вже знає, що йому чинити.
Прийдуть довжелезні вечори зимові,
дорога особа відшуковувати стане
то одні, то інші притягальні сфери.
Отоді й звертайтесь до деміжону,
попросіть, щоб дав коханій вашій
певну дозу порічкового блаженства і
ви побачите, на що вона, оця особа
здатна.

Пізно повертається я із поля

Йду собі тихенько-тихо,
а воно із боку: — Гав!

— Будеш тихо! Стихнеш, кляте! . . —
А воно ізнову: — Гав!

— Я тебе! . . Ну, ти побачиш! . . —
А воно своє: — Гав-гав!

— Люди сплять, чого шалієш! —
А воно: — Гав-гав, гав-гав!

Я до нього і ласково,
а воно своє: — Гав-гав!

— Ах, ти цуценя прокляте! . .
— «Гав» та «гав», та знову «гав» . . .

Тільки місяць, тільки кроки,
тільки безконечне «гав».

Чорні хрущики зелене обгризають

На чужій шовковиці
циганські хрущики сидять,
зелене обгризаючи,
бо ж ще воно зелене.
У циган державні: і квартира,
і робота, і опіка,
а шовковиця в саду чогось приватна,
то ж циганські хрущики рішили,
що у ранг державної
потрібно і її включити.
Відженеш? Не відженеш,
бо їх багато і ще більше.

Переселення дозрілих груш
із лемківського вимираючого села
у лемківське
зденационалізоване містечко

Якщо так об'єктивно подивитися на дану справу,
то вчорашній перехід дозрілих груш
з села у місто

виявився не такий уже й простий,
бо ж вимагав і свекрових стареньких рук,
свекрушиних (молодших дещо) ніг,
але і їх взаємного хотіння.

Тепер ці тлусті діти літа
з ледь рожевими щоками
розложилися на нашій білій скриньці.

Допустимо на мить припущення,
що груші теж уміють згадувати й снити.

В такому разі згадують вони
свою білесеньку подобу навесні,
їм сняться сонячні обійми,
дощові цілунки і старий собака,
що у напівмертвому селі брехав на місяць.

Повідомлення про виставку осінніх кольорів

Гей-гей! Не чули? —
В Карпатах осінь виставку готує!
На пагорбах та у вузьких долинах,
де вздовж потоків дебрі і дібрости,
де гай, де яр, де пасовище, де узлісок,
де скромна нива, де перелісок і перелісся,
де все оце (в обскубленому вигляді,
напівпонищене) мішається, переплітається
ітворить (гідний) зал для виставочних цілей,
якраз отам усіх ласково просим.

Гей-гей! Не бачили?
На території Калинова, Лабірця, Красноброда,
але й на території Рокитова,
Пчолинного, Тополі,
але так само в Збою та Іновці,
а не інакше у Чертижнім чи Ладомировій,
а ще й у Бзянах, ще й у Андрійовій,
ще й у Біловежі,
а ще й у Грабському, Венеції,
Обручному, Орлові,
але й у інших (мабуть, богом даних)
українських виставочних регіонах
жовтень організував

осінню виставку осінніх кольорів
та їх відтінків.

На виставці присутні теж
гриби в червоних шапочках,
а також білий гриб, —
приходьте!

**НА ЗАХІДНІМ КОРДОНІ
АЗБУКИ СТОЮ
(НА ВЛАСНІЙ ЗЕМЛІ
РІДНЕ БЕРЕЖУ)**

Сторож скарбів

На західнім кордоні азбуки стою,
обскubаний, зацькований, побитий.
Навали вражих сил ніяк не полічу, —
удари є моїм щоденним хлібом.

На батьківській землі я рідне стережу,
яке нічим не гірше, ніж у інших,
у відповідь чужая чужина
сичить одне і те ж: «Здавайся!»

Течуть століття над моїм житлом
і слухають тисячолітній стогін,
не чують стогін цей ні мати і ні брат,
оглухлі від нещастя та горілки.

Але нехай там що — я мушу зберегти
своє коріння, пам'ять і обличчя,
бо з ними, навіть мертвим будучи, не вмру,
без них же, хоч живий, — умру навіки.

Недобровільні скитальці

І добровільно і під пресом
стали ви на шлях небаченого притакання.
Не випадково, що на тій дорозі
ви нарешті власної землі здалися,
а нас, дітей своїх,
позбавлених землі й життя на ній,
примусили тим самим
рідні гнізда покидати.
Скитальці і скитання — ми і наша доля.
Хто де із нас і хто як вмів.
Немічні пам'яттю, з недорозвиненим корінням,
пішли ми в основному
по шляху із опором найменшим;
за наш рахунок
чужаки свої національні м'язи надували.
А незламних,
тих, що видержали шторми і негоди,
залишилося не так уж й багато.
Не припиняючи скитання,
повертаюся на мить додому:
що з тобою поробили, поле,
як мені твоє обличчя знане упізнати?;
ліс противився і варварам і їхнім звичкам,
та нарешті здався
і не хоче, щоб його надалі лісом називали;
пасовисько скаржилось мені,

що геть начисто згвалтував його бульдозер;
ідіотський чарівник начарував з потоків
смітники й клоаки;
пусті задвірки побраталися з садами в бур'янах;
дитячий гомін вже давно емігрував із рідного села
і не вертається на нашу вулицю,
не повертається в закриту нашу школу,
а батьки, накачані пальним в місцевій корчмі,
весело торгають із останнім,
що в них залишилось, — з вірою і словом.

Альфа і омега усвідомлення

А ви не знаєте,
а вам не ясно це,
чому на смітнику лежить, скажімо, наша мова?
Бо ми раби, бо нашим богом — пута,
і нашим прапором і нашим знаком — пута,
не завжди видимі, але присутні пута,
і на руках і на ногах жорстокі пута,
і на душі, але й на мозку — пута,
на наших помислах і домаганнях — пута,
на кожнім кроці і на кожнім вчинку — пута,
на нашім слові — пута, пута, пута,
на наших днях, роках,
десятиліттях і століттях — пута,
всюди пута,
на усьому пута,
всюди і на усьому.

Самовпевнена хода

Імперіальні мови,
залізні чоботи обувши ще й задерши носа,
кrokами заліznimi
provіnціями йдуть.
А холуї губерніальні,
у три погибелі зігнувшись,
вітають їх, проказуючи: «Просимо ласково!»

Сон Дмитра Яворницького

Ніби поверталися козаки додому.
Ріку вічності надійно перебрівши,
йшли вони по селах та містах знесиленої України,
а із ними поверталися наша пісня,
наше слово,
наша воля.

Українська мавпа

Читаю мавпомонографію. Із неї зrimо бачити,
що кожен мавпорізновид — цікавий і оригінальний.
Але нехай там що,
а нашій рідній,
не помняцьї родства, українській мавпі
не рівня жодна з лісових людин.

З підручника по логіці до мене прибігають
два поважні аргументи
ї добровільно підпирають твердження оце:
по-перше, наша українська мавпа
так майстерно втілюється в будь-яку фігуру,
що ніхто не відгада,
де копія, а де оригінал;
по-друге,
українська мавпа вміє грati роль
не тільки росіянина, поляка, чеха,
та словаця, та румуна,
а й француза, німця чи англійця.
Китайцем треба бути? — Вміє.
Та ж їй не важко і монголом стати.
Останнім часом українська мавпа
так зрослася із чужими ролями,
що вже не вміє грati роль себе самої.
І саме цим вона найбільш оригінальна
з-поміж всіх відомих мавп.

Традиційна новина

Ловили, ловили,
і — знову зловили.

Вневдовзі виявилось,
що націоналіста,
та не хоч якого,
а із українського брудного тіста.

Зловивши,
карали.

Прийомів карання багато,
а місць покарання ще більше.

Казка про центральні й нецентральні центри

Відомо,
що центральний центр центрально притягає
нецентральні центри,
через що й активно протидіє
відцентровим силам нецентральних центрів.
Розуміється, що у центральних центрах
всі центральні крісла взяли у аренду
дорогі центральні самозванці.
В центральнім центрові
центрально не лиш думають,
але й центрально діють:
тут, скажімо, не лише плануються,
але й будується палаці,
у яких центральні бюрократи
видають накази й розпорядження
для нецентральних центрів.
Історія хоча й натужно,
та усе ж прямує уперед,
в той час, коли центральні центри
полюбляють тільки задній хід.
А що торкається святої трійці,
то центральний центр має власну:
це — недремне око,
це — недремне вухо,

це — п'ястук недремний.

Найбільш улюбленою для центральних центрів
є дорога від центральної балаканини
по центральний прес,
і навпаки.

Охороняючи свої центральні інтереси,
центральний центр безперестанно продукує
в нецентральних центрах п'яту
і подібні їй колони.

Коли у нецентральних центрах
щось не так або не теє,
то центральний центр висилає в гості там
уніформовану озброєну горилу.

Із споконвіку в споконвік
центральний центр те і робить тільки,
щоби нецентральні центри
нецентральними зосталися й надалі.

Недавно діагностика шептала нам у вушко,
що центральний центр, всі його клітини
поступово опановує звичайний страх
з його центральних благочинств.

Центральний центре,
а чи знаєш,
що центральний день твого кінця
тебе шукає?

Дорога із колін

Якщо девіз у тебе: «Гірше вже не може бути»,
то для тебе справді
гірше вже не може бути.

Легенда про небажаний сюрприз
(чи неприємну несподіванку)
для тебе у такому разі зовсім не існує.
На мінусній вершині опинився ти
і звідти зримо бачиш шари, способи,
колекцію самоплювків та матероплювків,
і бачиш власну досконалу проституцію.

Не вірю, що тепер не розумієш
значення братерського обійму,
від якого кості трощаться у тебе,
від якого задихаєшся в смертельних спазмах.

Прекрасна роль у тебе, що й казати:
наймит у своїй же власній хаті,
та погній сусідів,
та ество, котре із спадкоємства
вибрало для себе тільки ген раба.

Ти що, тремтиш?

Ти знов боїшся? Падіння ти лякаєшся?
Чи можна впасті десь із дна? Не бійся,
гірше вже не може бути.

Питаєш, чи існує звідти ще якась дорога?
Так, дорога підіймання із колін.

Їхній стиль

Століттями тебе скубуть,
лупцють та пресують,
а коли ти скажеш «Hi! Не буде!
Досить!»,
звинувачують тебе
у тероризмах та націоналізмах,
і в усіх гріхах із групи «най».

Причина

Це не якесь випадкове вторгнення,
а постійна присутність Арктики
чинить наш регіон винятково суворим.

Сім див світу у семи відмінках

- 1) Воля (— інструмент, але й передумова існування не пов'язаного з животінням).
- 2) Волі (не бувало там,
де не жило переконання,
що у шкалі вартостей
богині цій належить тільки перше місце).
- 3) Волі (ми не часто заглядали в очі . . .
А не мали волі ми тому,
бо надто щедрою була у нас земля, —
ласий кусень ох як вабив
чужоземних псів!)
- 4) Волю, (часом вибороту нами,
окупант в неволю знову обертає).
- 5) Волею (освяťмо кожен-кожен помисл,
кожен-кожен крок).
- 6) Волі (бути на найвищому престолі).
- 7) Воле, (лик свій ясний покажи урешті,
та й не відвертай його від нас
віднині і повік).

Під крилами часу

Забувається,
о-йой як забувається:
учора постать дорога
на незабудь тобі подарувала незабутній день,
який, однак, уже сьогодні блідне і стирається,
прямуючи у безвиразну білу пляму.

Зраджується,
ах, як зраджується:
лиш недавно ти дружив
з когортю надій та ідеалів,
обіцяв їм вірним бути до могили,
а сьогодні байдуже спостерігаєш,
як одні із них відходять з твого регіону,
ну, а інші — в'януть і вмирають.

Закарбовується,
неймовірно закарбовується:
хочу хоч на мить забути
скривджене, згвалтоване, заплакане
обличчя Батьківщини, а не можу.

КРІЗЬ ПРИЗМУ С.

Ліричні мрії антибога

Якби були такі високі сходи,
високі сходи до самого неба,
я виліз би отам
і скинув звідти бога
і сам став богом аж на віки вічні.

Самокритика — умова дальншого утверждження у чинах

Уже мені дозволено?
То починаю: тъху на себе, тъху!
Ви бачите плювок на голові мої?
Це я його туди поклав; і правильно зробив!
Тепер на власну голову
плювати буду довго та ще й різно:
плюватиму на себе зверху та ще зліва,
і буду спереду, і буду ззаду,
а підкінець ще звідусюди буду.
Крім інтенсивності самоплювків,
підвіщую так само їхню якість.
Самокритичне бризочинство
хочеться мені почати
неймовірною самоатакою:
ви знаєте, я отака паскуда,
така страшеннна погань,
такий лайдак, такий негідник і така мерзота,
ах, я такий, що ви й не знаєте який!
Відверто закликаю вас, що властыімущі:
візьміть
і бийте мій моральний профіль
найрізкішими словами,
бийте аж лупцюйте.
Упав я неймовірно низько, впав

аж під найнижчу низькість.
На голову мою
помиї лляти день і ніч — то мало.
Огидний сам собі, плюю на себе далі:
велике тъфу, ще більше тъфу,
а ще й найбільше тъфу,
усіх нюансів тъфу,
а потім тисяч і мільйон разів
на събе тъфу;
коли ж і так замало буде — ви скажіть,
я ще додам, мені не важко.
А потім вже утвердите у чині?

Щиросердне побажання
неофеодального вельможі

Хто-о? Гостиняк?
Знову Гостиняк?
А-а, трафив би го шляк!

Нехай живе

А ще ми шлем сердечне,
більш ніж раболіпне привітання тим,
від кого ми залежні;
а ще ми кланяємось їм, та не хоч як,
а так, що нижче вже не можна;
а ще ж ми прославляєм їх не успіхи
(яких у них і справді-то нема),
але неуспіхи (яких у них
багато більше, ніж багато).

Нехай живе отой,
від кого я залежний (абсолютно)
і кому сказать інакше я й не можу.
Нехай живе й моя покора,
без котрої жити би не міг отой,
від кого я залежний.

«Вельмишановний пан!»

Виходить, я є вельмишановний,
ну а ще до того ѹ нан.

Вельмишановний я, мабуть, тому,
що майже всі мене шанують.
Насамперед мене шанує мій Олексик, —
за жувальні гумки,
за морозиво і шоколад . . .
Не менш мене шанують
Гнатичів Михайло з Корбовим Михайлом
(тобто два Михайли), — то за чарку,
то за пиво, то за чарку . . .

А паном я тому,
бо вже давно паную
над моїм Украї розхитаним столом
та чотирма його кутами.

Відверта відвертість надійного кадра

Відверто кажучи,
відвертим я бував не часто,
ба, відверто кажучи,
відвертим я не був ніколи.
Та й, відверто кажучи,
і нині у своїй відвертості
я зовсім не відвертий.

Цікаве повідомлення і щиросердна порада

Товариші,
чи знаєте, що ми для вас готуємо диплом?
Але ж диплом не хоч який, —
почесний, ювілейний.
Готуємо, товариші,
готуємо.
То ви лише працюйте,
а ми дипломчик підготуємо для вас.

Цілком закономірно

В геройській правітчизні,
де зайці недавно стали левами
і навпаки (не говоритиму вже,
як дійшло до того),
уклали гімн,
в якому зовсім правильно,
цілком закономірно прославляються
небачено-нечувані геройства неолевів.



Персональна виставка

Своїй невірі вірна Віра
персональну виставку рішила влаштувати:
виставка наочно наближатиме
реальні розміри й моральну висоту
людини нашого століття.

Повідомляємо,
що серед експонатів зможете побачити
античномодельовані стовпи
із ненаситним джерелом між ними,
півкулі спеціального призначення
зготовлені із супереластичного матеріалу,
криву, окреслюючу територію боків,
та інші сек-емблеми,
що характеризують сексуальну революцію
й моральну деградацію
людини нашого століття.

Жінка лекцію читає

Побігуючи по тісній квартирі,
жінка лекцію читає, —
трошки для дітей призначена вона,
але передусім для дорогого чоловіка.
Чоловік недавно повернувся із роботи,
і тепер його заставлено
до геніальних нісенітниць прислухатись.
Кафедру свою міняє жінка щоквилино:—
то з передпокою чути її голос,
то з простору спільної кімнати,
потім кафедру на кухню переносить,
де, позицію зайнявши вояовничу,
лекції не хоче припинити.
Чоловік газетку ніби проглядає,
потім палить,
ще ж на вулицю раз-по-раз поглядає.
Від початку лекції пройшла уже година,
отже, лекція одногодинна.
Отоді шановний чоловік ударить
як належить кулаком об стіл і,
одягнувшись, набирає курс у ресторанчик.
Лекція нарешті припинилася.

Масові учасники масових сцен

Номенклатурних організаторів
і рядових номероучасників масових сцен,
як уже підказує сама назва слова «масовий», —
багато-багато.

Цікавим є тут факт,
що хоч їх і багато,
а крок у всіх один — лів-а-а!
Слід підкреслити,
що в ряді інших пунктів
вони такі же одностайні:
один (ніби) помисл у них,
один (ніби) рух
і одне (далеко не ніби, а дійсне) бажання
утекти із масових сцен
в сuto індивідуальні барлоги.

Звіт роботи профспілкової організації

Примушений до того, я звітую,
і таку картину вам про вас малюю:
В підшефній артілі
ми не раз співали пісню «Тилі-тілі».

При побудові власного будинку голови й директора
відпрацювали ми робочих днів багато більше,
ніж це можна полічити.

В день преси, радіо та телебачення
прослухали одну радянську прогресивну пісню,
західної слухати ми не схотіли
(тьху на неї, реакційну і негарну, тьху!).

Достойно відзначаючи
приблизно двотижневий день жінок,
ми не були тверезі ні хвилини,
хоч окремі провокатори цього й бажали.

За звітний за період
було організовано похід подяки всім,
від кого ми залежні.

Із щирим задоволенням нам хочеться констатувати,
що п'ятнадцятеро членів вдосконалило свої знання
у вищих формах нижчого навчання.

З нагоди (зовсім) незначних подій
організовано значне число і бесід і небесід.
Глибокий слід у нашій пам'яті лишили
лекції зачитані Іванами Михайловичами
та Настями Незнатитамякими.

Та й лектори офіціальної нудоти,
відомі спільники усього зайвого,
балакали не так уже й погано.

Окрім пасивного сприймання
творчого багатства предків,
члени нашої організації
самі творили щось у роді творчого нічого.

Успішною була т. з. участь
у т. з. семінарах і т. п.

І ще одна, товариші,
найрадісніша може, вісточка для вас:
учора ми завоювали горде право
причіпляти бронзові значки.

Аж дотепер такого права ми не мали.
Тепер значки ми можемо носити вдома
(у їадальні, спальні, на балконі),
ну а можемо й на вулиці носити.

Ви тільки уявіть собі, товариші,
що в світі ще бувають і такі,
котрі значків не мають.

СОЛОДКІ СТОРІНКИ КСАНТИПИ

Любов з орошеним чолом

А вікно було відчинене,
а ти так само
(соловейки в лозах).

А травнений вечір лежав змordований,
а я так само
(соловейки в лозах).

А орошення чола не знало міри,
а ми так само
(навіть соловейки перестали).

Логічна нелогічність або нелогічна логічність

Будучи спрямований
на інтенсифікацію своїх побічних зносин,
я не раз дивуюсь,
як на п'єдесталі логіки моєї
майже нелогічно підіймається
твоя не дуже то й логічна постать.

Мій бог

На тебе, боже, думка й почуття рівнятись хочуть.
Ти всякому потрібен, мов життя:
одним, щоб кров із рук змивати,
одним для виправдання чи розваги,
ще іншим ти потрібен, як мірило
влади їхньої чи слави,
мені ж, щоб думку й почуття рівнятися на тебе,
мені ж, щоб цілувати щодня твої дівочі груди, боже.



Дійсне дійство слідує за початковим

Початок завжди заколисуючий,
завжди безневинний.

Усе міняється тоді,
коли викрешуємо першу іскру . . .

Цікаво, доки видержить канапа
цей неспокій, ці навали,
цей циклон, антициклон, оце нашестя,
цей вогонь, оце розкішне пекло,
без якого дні — насправжнє пекло.

Трохи пізніше увечері

Не провокуй,
не експонуй себе більше, ніж треба,
не підкреслюй специфічних місць
своєї верхньої та нижньої частин,
не обирай офіційно заборонених поз.
Не забувай,
що з поступовим втихомиренням
дитячої кімнати
настає період необмежених можливостей та спроб.
Не провокуй, кажу,
бо ж добре знаєш,
що із цього виключується
і як це все закінчиться.

А спати йти не можу

За телепрограмами безвідворотно
поставлено крапку.

Здається, на коротку мить
притих навіть автодиявол.

Радіатор заговорив мовою плюсів
(бо ж час останніх хризантем),
надавши цим квартири
справжніх родинних ознак.

Здавалось би, що неділя аж завтра,
та усі годинники завзято протестують:
неділя вже сьогодні!

Відповіdalnyj за усе — гарячий радіатор,
який вичарував оці сидіннялюблячі хвилини.

Поруч в спальні,
підібгавши праву ногу в сні,
могутнє стегно із-під покривала показала.

Читаю його магнетичні сторінки,
літо на ньому впізнаю,
вигини його ліній присвоюю собі,
уявно його продовжую в пункт, який є пунктом всіх
пунктів,

а спати йти не можу.

На сторожі його солодких присмаків стоятиму,
охранятиму його класичність,
молитимусь за його чимнайдовшу присутність.
Ні, спати йти не можу.

Вчора уночі

Вітер курси коливання
вчора уночі
надавав п'ятьом березам
вчора уночі.

Білі-білі з просвітами
вчора уночі
з півдня хмари дико гналися
вчора уночі.

Де ж ви, хмари, так втікали
вчора уночі,
де так страшно поспішали
вчора уночі?

Хуртовині прав надавши
вчора уночі,
над весною посміялись
вчора уночі.

У вікні скавчання вітру
вчора уночі,
я не спав, вона так само,
вчора уночі.

А кохання було таке

А куліса була такою:
на екрані телевізора двоногі звірі
намагались доказати, що убивство —
їх єдино-дійсне ремесло;
час активно наблизавсь до центра ночі;
море неба
голосно окупувало
з половину нашого балкону.

А кохання було таке:
довше, ніж найдовше,
глибше, ніж найглибше,
стогони перемогло,
перемогло усе,
а зрештою і нас.

I так засну

Із поту найряснішого, моя любове, виростаєш,
із поту найщедрішого
бере коріння вся твоя основа.

Тепер уже фінал
і я вспокоєний, впокорений лежу,
прощаючись в півні із морем її тіла,
із хвилями його гарячими і буйними.
Та раптом, спохватившись,
ще руками обійму її стегно
і так засну.

Неочікувана, але виразна нічна поразка

Атака почалась о пів дванадцятої ночі.

Противна сторона

ворожою ні трошки не була.

Здавалось,

все в найкращому порядку:

бо ж притих дитячий тил,

бо у кімнаті мінімально світла,

бо патрони, як належиться, — набиті,

боувесь я, пристрастю підстъобуваний,
розпочав атаку.

Противна сторона,

котра ворожою ні трошки не була,

атаки зовсім-зовсім не боялась.

Без довгих роздумів,

крізь майже безборонну оборону,

прорвався я в глибокий неворожий тил.

Із джерела м'якої боротьби,

веденої з допомогою твердого інструмента,

покотилися гарячі ручай.

Я воював, як лев,

але в три четверті до перемоги

несподівано мені патрони вийшли —

мусив здатись, хоч не хоч, а мусив . . .

І любий ворог — недобитий.

І я там — переможений.

Майстри золотих хвилин

А в тебе поле ой багате-пребагате,
і я на нім працюю кровопітно,
і з цього ми щасливі аж до болю.

Сніданок із надбавкою

В одних лиш трусиках
сніданок готувала.
Не дивно,
що задок її
та інше ще дорожче
прощатися зі мною не хотіли.
Всміхаючись, казала,
що до вартості сніданку
зарахує теж надбавку
за активне споглядання тих її частин,
які походять із розряду № 1.

Пробудження, або коли заспокоююсь

— Та трохи спокійніше, —
каже вранці в ліжку, сміючися. —
Полеж спокійно,
рипаєшся дуже . . .

Не буду спокійнішим, бо не можу,
не можу і не хочу,
не хочу і не буду,
а буду неспокійним.

Пов'яжи мене хоча й у дійсні пута,
а не заспокоюсь.

Ти радше помислу моєму браму відчини,
пусти мене у себе,
пов'яжи у пута свого тіла
— тихим стану.

Протест

Я відкидаю день,
мені не треба дня,
в котрім нема
бодай краплиночки тебе.

Туристське, дещо зідеалізоване дійство сонячного узбережжя

Люблю той час,
коли мені ввижається дорога
в царство сонячного узбережжя;
люблю фіктивну лірику, але й реальну прозу
цього узбережжя;
люблю навали моря й шум,
який ніколи не втихає;
а ще люблю самотність у людському морі біля моря;
люблю, коли на буйно покастованому побережжі
виростають квіти гніву;
люблю появу кораблів
на лінії перелинання неба й водяної маси;
і, самозрозуміло, що люблю
колекцію жіночих торсів
та жіночих масок;
люблю солоні будні
неофіціальної місцевої людини;
люблю прокльони, адресовані безбожним здирачам
останньої копійки на базарі;
люблю чайок, але без їх горлянок;
люблю, коли до берега біжать, омаяні у бризки,
білогриві хвилі;
люблю намисто з черепашок
на побронзовілій шиї,

та далеко над усе
люблю на мокрому піску
виводити твоє ім'я.

Майже безпідставна сподіванка

Сорок восьмого червня
віддаси мені все, що боргуєш:
трохи ніжності, тільки трошечки,
а вже більше й нічого.

ОРИЄНТАЦІЯ НА АНТИСОРОМ

Справді та може

Я до тебе потяг маю, —
справді.

Мушу я тобі про це сказати, —
справді.

Десь зустрінеться нагода, —
може.

Умова

Небезпричинно дорога,
ти справді дорога,
але якщо ми підем там,
куди обое хочемо,
і виконаєм те, чого бажаємо,
то будеш ще дорожча.

Орієнтація на безсором

Потім встановлю стратегію і тактику
задуманої битви.

Потім штурмом поведу атаку
на твою т. з. непідданість,
поки помислу моєму
не відчиниш браму.

Потім вже невтомним буду,
наче стрілка циферблата.

Вирощування печалі

Червень, день, обід: на сонячну погоду.
Дівчина: узбіччя вибрала для себе п'єдесталом.
Вітер зі своїм бажанням: різьблення
могутньої дівочої статури.
Пересолена печаллю дума: не для мене
цей шедевр, бо ж не для мене.

Несподівана зустріч

Здивований, як справді,
закоханий, як ні.

Коли вже так, моя ти антипанно,
то давай — перейдемо кордони буднів.

Вчини підпал
пожежею своїх невтомних вуст.

Впусти мене у себе —
хочу бути легковагим,
легковагим після ночі із тобою,
нагодуй мене безмірним тягарем
легкого щастя.

Ах, люба антипанно,
яка ти еластична,
яка ти щедродайна,
яка ти не моя!

Ненаписана телеграма

Цей день як подарунок долі. Крапка.
Бабине літо владарює. Крапка.
Межа між нами умирає. Крапка.

Прямолінійний голос туги

Прямую в золоті ворота туги.

Товаришко учителько,
червона ваша куртка, чорні ногавиці
повні як пружинистих деталей,
так і довгих колосальних ніг.

Насамперед повинен вам сказати,
що на одній із неформальних зустрічей
я виберу вас в члени власного інтимбюро.
Коли б отак було, як туга каже,
я вашою присутністю
умеблював би майже кожен вечір.

Товаришко учителько із нашого провулку,
хотів би я, щоб ви мене учили не лише азбуку кохання,
а й допомогли рішати найскладніші сексзадання;
хотів би просто знати, як умієте учити.

Товаришко учителько,
прикладьмо всіх зусиль,
аби нічну кімнату прикрашали
три букети обіймальних звуків.

Вважайте,
що із вами я би легко витримав
і славу спільної неслави.

Небезпечне вимірювання за допомогою лазера ока

Був день як день,
ні, був початок дня
з побляклім сонцем і пожовклім листям.
І був маршрут:
квартира — на його початку,
а робоче місце — на його кінці.
На тротуарі, скропленому жовтим листям,
неподалік від нашого будинку
випереджують мене
класичні коливальнобокі хіхотуні.
Причеплююсь, мов тінь,
до їхніх коливальнобоких постатей
і відчепитися від них не можу.
Страшенно негативну роль
зіграв при цьому лазер мого ока:
бліскавично вимірявши
всі важливі розміри класичних хіхотунь,
він думати мене заставив.
Про що?
Найбільш про те,
про що не можна й говорити.

Крадіжка

Так, так, я вкрав.
Що ж, признаюсь — украв.
Ще й свідомо украв.
Від вечора вчорашнього
реалістичну я украв картину, на якій
могутнью дзвоняль дзвони її персів.
Украдений предмет
повісив я
у галерею серця.

Потім

А потім був кінець офіціальної частини.

А потім ресторан готелю
все ж таки знайшов ще кілька вільних місць.

А потім ми з вином угоду підписали.

А потім знаки запитання
ти знімала з мене.

А потім знаки запитання
я із тебе стер.

А потім вже була кімната № 245.

А потім ще були якісь кордони поміж нами.

А потім вже й кордонів поміж нами не було.

Може ще тебе до краю дочитаю

Щоб не бути солідним до нудоти,
признаюся: з ніг почав тебе читати.
Є така властивість несерйозна:
сподіватись повно, хоч і безпідставно.
Може у віддаленому пункті
стрінуться орбіти наші,
може ще тебе до краю дочитаю,
може тягарем мене ти нагодуєш,
тягарем важким важкого щастя.

Солов'їний антимарш

Руки у кишенях.
Місяць — театральна маска
(кольору позичила малина).
Руки у кишенях.
Третя ночі.
Сміхом навіженим
йду безцеремонно
тишу розстріляти.
Солов'ї витъохкують
свої відомі антиритми,
я під їхній антитакт виконую
відомий солов'їний антимарш, —
руки, розуміється, в кишенях.
Де я був? Гадайте.
З ким я був? Гадайте.
Що робив? Гадайте.
Я герой, —
я марширую солов'їний антимарш.

Королева базару

На базарі у Евфорії Норд
продажають чого лише не скочеш,
та найбільше все ж таки
дурничок продають.
Посередині базару є крамничка
із одним єдиним експонатом,
вартим справжньої уваги.
Розуміється,
вона того не знає (та й уже не буде знати),
як я високо її ціную.

Діаметральна протилежність

Візьміть такий вам магазин одяжі:
розуміється,
що по відношенні до молодих жінок
він те тільки і чинить,
що вдягає їх.
І саме в цьому ми із ним
діаметрально протилежні.

Увечері на маневрах

У голові
три пива опромінюють життя.
Уже ми в ліжку. Мій сусід
у стелю задививсь, —
йому ввижається нове весілля.
З магнітофону виліз капіталістичний голос,
щоб серця комуністичні
взяти у полон.
А радіатор намагається
перемогти в паланні
молоду вдовичку.
Дві лампочки мені у книжку заглядають.
Акумульована утома простирило жужмить;
незабаром в сні спіткнусь
об лінії жіночі — я ж голодний.

Просто не умієш,
хоч дещо вмієш досконало

Не вмієш ні сигнали вловлювати,
бо не вмієш.

Не вмієш фахово орудувати язичком
в його площині безсловесній,
бо не вмієш.

Плести вінки обіймів також не умієш,
аж не вмієш.

А кров мою гасити вмієш досконало.

АГРЕСИВНЕ ВТОРГНЕННЯ
ДЗЕРКАЛА
У РОДИННО-ПОБУТОВУ СФЕРУ

Якось автоматично

Спостерігаючи не дуже ясні контури
твоєї поведінки,
завчено відвідуючи країну твоєї талії,
створюючи разом із тобою незабутні відтінки
родинно-побутової сфери,
отже, побудувавши таке собі всяке минуле,
якось автоматично будую основу,
на якій стоятиме наш нерозлучний,
наш майбутній день.

А тепер щодо репертуару твоїх забаганок

І тільки-но кінчаєш вимовляти
чергову із забаганок,
як у голові твоїй уже іде оформлення нової.
Репертуар твоїх приватних забаганок
має свій початок, а кінця не має.
Насамперед згадаю
категорію загальних забаганок.
От вибирається Василь на закордонні заробітки, —
«ти не міг би?», ніби-то питає,
а насправді докоряє;
сусід купує кольоровий телевізор
найновішого покрою, —
нам би також;
сестра будує дім, —
а ми не можем?!;
у травні місяці профспілка має намір
організувати дві поїздки в Прагу, —
їдьмо!;
а знов у липні
Югославія до себе манить, —
ми ж не гірші;
ходи, ходи ж, бо час,
шукай якусь дорогу, —
інакше син залишиться без вузу;

ти бачиш ці гардини? . . ;
а непогано б . . і т. д., і т. д.
Навалою приходить
теж когорта модних забаганок
(їхня шкала абсолютно безбережна:
починаючи від спідньої білизни,
через черевички, кожухи, помади, пальта,
аж по светри, пудри і т. д., і т. п.).

Окремі категорії
складають забаганки побутові, мебельні та сексуальні
(саме зараз відбувається окреслення курортних).

Немає часу і потреби
роздивляти ту чи іншу категорію детально.

На цьому місці
слід лише констатувати,
що репертуар твоїх різноманітних забаганок
виривається зі сфери обліку
і набирає курс на безконечність,
викликаючи мою стурбованість,
моє нездоволення,
законний мій протест.

Панельний телефон

Уранці на молодшого як стала верещати,
то панельні стіни враз перетворилися
в універсальний телефон.

Панельним телефоном зготовляла
точні копії свого (в історії небаченого) верещання
по усіх квартирах нашого під'їзду.

Коли їй скажеш,
щоби перестала, —
розпочне ще дужче:
хто, мовляв, їй в цьому заборонить?!
Як, мовляв, захоче, буде ще не так!

Оце і є її вульгарне
аж нахабне розуміння керівної ролі.

Вранішня агресія

Потрібно б дослідити її вечірні наїдки,
з'ясувати їхній вплив на її сни,
проаналізувати, чому пробудилась переповнена
агресивними видами зброї.

На порозі нового дня
вона незаслужено, значить безпричинно
того вжалила,

тому ін'єкцію нерідженої жовчі
вприскула в його невинність,
мене ж традиційно напала
стрілами найбільшого калібру.

Донька, не витримавши,
спробувала збудувати щось у роді самооборони.
Однаке героїня ранку прилетіла
і розлюченим однокопитником

ущент розбила дончину словесну оборону.
Ще й переможно додала,
що в неї є для цього повне право.

Раціоналізація

Hi, то не жарт:
в дружини несподівано
двоколірне волосся
виросло учора (в перукарні виросло
— із рук чотириколірної перукарки).
Тепер дружина
заразом блондина і чорнявка.
Лежить одна зі мною — маю дві:
блондину схочу — оберну у бік, де біла,
а чорнявки заманеться — що ж, будь ласка!
Раціоналізація
нагально прет'ється в двері побуту,
вона вже навіть на порозі спальні,
ба в самому ліжку опинилася.

Таке життя

Не сказала, ні куди іде,
чому іде, коли прибуде.
В ліжко дітлахів поклавши,
спотикнувсь об так звану вечерю.
Думи без запрошення до нього завітали
і забрали у ясир жорстокий.
Уночі колись вернулась
в супроводі сигарети й алкоголю.
Де була? У тої чи тамтого?
Скритно й швидко одяг познімала,
та й побігла в безтурботний сон.
І вона нічого не сказала,
та і він нічого не питав.

Гроші, грошові розмови,
грошові зв'язки, грошове життя

Розпочинаєш говорити.
Наперед знаю,
що темою, але й ідеєю розмови
будуть гроші.
Усі розмовні потічки
потечуть, як правило,
в русло грошей.
Не сумніваюся,
що кульмінація розмови
буде також грошовою.
Від грошового ранку
до грошового вечора
одні лиш грошові розмови,
грошові зав'язки,
грошові розв'язки,
грошові зв'язки,
грошові цілунки,
грошові обійми,
грошове кохання,
грошове життя.

Натюрморт з моїм нахмуреним чолом

Коли? — Підвечір вечорові руку подавав.

А як? — Відцокотіла у найкращому костюмі
і, звичайно, без пояснень.

Куди? — Морити ноги танцями
можливо тільки у місцевому готелю.

Із ким? — Коли зі мною ні,
то із чужими. Хтось з чужих
напевно не чужий.

Вони ж? — Позапихавшись у кутки, вдавали,
що домашньому завданню прикладають більшої ваги,
аніж домашній атмосфери.

То що? — Я стиль її,
для співжиття ні трошки не прийнятний,
не лиш відкидаю,
я його вбиваю ще в цю ж ніч.



Діалог з самим собою № 5

- Піду на цвинтар, де усі її образи поховаю.
 - Солодкі обіцянки поховати не забудь.
- Критичний полюсе, твоя стріла попала не в мішень.
 - Ну добре, добре, — говори.
- Її атака плачем почалась, а вечір був суцільним наріканням.
 - А далі, далі, далі? — Говори.
- Сльозами присуд проголошено: я джерелом щоденних сварок дефінований, повторність сварок зв'язує п'ятихвилинна відстань.
 - І ти напевно оставпів. Чи, може, вибухнув як бомба?
- Так, я насправді онімів, уздрівши, як вона безцеремонно з цебра виливає не лише забруднену воду, але й дитину.

Оголошення

Міняю старшу жінку за молодшу.

Зніму кімнату,
де би можна повести оту молодшу.

Ще ж продаю прокляте барахло,
яке зоветься «вчора».

Причини підвищення приватного тиску

Виходить так,
що атмосферний тиск —
сімсот ще п'ятдесят і вісім міліметрів,
а приватний — над дванадцять тисяч.

Чом?

Бо далі вирішила вдосконалювати
свій відомий стиль:
не пам'ятати про хороше
і підкреслювати тільки все погане.

Та й взагалі,
останнім часом
безоглядно скріплює
тенденції сімейного апартеїду.

Бо плач багато легший від неплачу

У північній квартирі
за столом, змайстрованим самотністю та холодом,
сидів не тільки я,
але і прикроші мої,
але й наруги мої,
але і біди мої.

Квартира нас не вміла полічити,
бо лічити вміла лише до сто.

В той час,
як вони перебували
в епіцентрі радісного настрою,
я не був присутній
навіть на його периферії.

Від свого зарослого, нещасного обличчя
визволила мене мати божа — темрява,
однак, від прикрощів моїх,
наруг моїх

і бід моїх
не визволила — не уміла.

І тому я мусив разом з ними
в ліжко положитись.

У холоднім ліжку плакать я не плакав,
та, однак, я дуже добре знову
що плач у данім разі
набагато легший від неплачу.

Оформлення автопортрету

Північ тут як тут. Мої давненько — ха.
Квартал так само — ха.
В кухні
чай шипшиновий
шипшину пропагує.
У вікні,
позбавленім гардини і освітленім неоном,
відбувається оформлення моого автопортрету.
Сьорбаю пахучий чай,
а з дзеркала вікна на мене погляда змордоване,
життям до краю висмоктане
і зацьковане звірятко.



Зміст

МАЛА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ВЛАСНОГО ДОСТОЇНСТВА (ДОВІДНИК ОПОРУ)

Не поклонюсь	6
А я не боюся	9
Ждемо прискорення кінця	10
Ще один вірш з дияволом, котрий мчить на польському велосипеді	12
Усе ваше (монолог Паоло Мореллі)	13
Нове оголошення	14
Основа	15
Плач антигероя або похорони золотої ери монологів	16
Порада	17
Спроба повчання і відповідь на нього	18
Дійсна сліпота	19
Засвітила вже певна надія	20

МАНДРІВКИ СУТО ПРИВАТНОГО ФІЛОСОФА

Ідентифікація диявола	22
Мандрівний філософ	25
Актив	27
Приватного гатунку інтернаціонал	28
Я до лікаря ходив	30
Бо справді так воно	31
Плоди	32
Лишє констатація	33
Найкращі	34
Нарощування м'язів	35
Пошестъ	36
Тим, хто піднімає голови	37
Сьогодення	38
Гідра	39

Безперервний ремонт фасаду	41
У кожного — своє законне місце	43
В магазині квітів	44
Життєві хвилі	45
Діалектична елегія	46
Пом'якшення людини	47
 З РОБОЧИХ ПЛАНТАЦІЙ	
Чуєте, плановики?	49
Щось ніби казочка	51
Щира казка про «ще не мали» і «вже не маєм»	52
Пози у автофургоні	53
На маніфестації	54
Ви — так	55
Ще один розподіл ролей	56
Демонтаж старої музейної експозиції	57
Усе — немов і лиш останнє справжнє	58
 ТРИ РОЖІ, ТРИ РІЗНІ МАЛЮЮТЬ МІЙ ДЕНЬ	
Радуйтесь	60
Бо аж тоді весна	61
Спроба зайняти позиції ворожбита	63
За малинами	64
Бездощів'я	65
Чародій з-над високого кам'яного муру	67
Приємний колір рож	68
Найкраща рожа	69
Поради городникам	70
Пізно повертається я із поля	71
Чорні хрущики зелене об'їдають	72
Переселення дозрілих груш із лемківського вимираючого села у лемківське зденаціоналізоване містечко	73
Повідомлення про виставку осінніх кольорів	74

НА ЗАХІДНІМ КОРДОНІ АЗБУКИ СТОЮ (НА ВЛАСНІЙ ЗЕМЛІ РІДНЕ БЕРЕЖУ)

Сторож скарбів	77
Недобровільні скитальці	78
Альфа і омега усвідомлення	80
Самовпевнена хода	81
Сон Дмитра Яворницького	82
Українська мавпа	83
Традиційна новина	84
Казка про центральні й нецентральні центри	85
Дорога із колін	87
Їхній стиль	88
Причина	89
Сім див світу у семи відмінках	90
Під крилами часу	91

КРІЗЬ ПРИЗМУ С.

Ліричні мрії антибога	93
Самокритика — умова дальншого утвердження у чинах	94
Щиросердне побажання неофеодального вельможі	96
Нехай живе	97
«Вельмишановний пане!»	98
Відверта відвертість надійного кадра	99
Цікаве повідомлення і щиросердна порада	100
Цілком закономірно	101
Персональна виставка	103
Жінка лекцію читає	104
Масові учасники масових сцен	105
Звіт роботи профспілкової організації	106

СОЛОДКІ СТОРІНКИ КСАНТИПИ

Любов з орошеним чолом	107
Логічна нелогічність або нелогічна логічність	110

Мій бог	111
Дійсне дійство слідує за початковим	113
Трохи пізніше увечері	114
А спати йти не можу	115
Вчора уночі	116
А кохання було таке	117
I так засну	118
Неочікувана, але виразна нічна поразка	119
Майстри золотих хвилин	120
Сніданок із надбавкою	121
Пробудження, або коли заспокоююсь	122
Протест	123
Туристське, дещо зідеалізоване дійство сонячного узбєрежжя	124
Майже безпідставна сподіванка	126

ОРИЄНТАЦІЯ НА АНТИСОРОМ

Справді та може	128
Умова	129
Орієнтація на безсором	130
Вирощування печалі	131
Несподівана зустріч	132
Ненаписана телеграма	133
Прямолінійний голос туги	134
Небезпечне вимірювання за допомогою лазера ока	135
Крадіжка	136
Потім	137
Може ще тебе до краю дочитаю	138
Солов'їний антимарш	139
Королева базару	140
Діаметральна протилежність	141
Увечері на маневрах	142
Просто не умієш, хоч дещо вмієш досконало	143

АГРЕСИВНЕ ВТОРГНЕННЯ ДЗЕРКАЛА У РОДИННО-ПОБУТОВУ СФЕРУ

Якось автоматично	145
А тепер щодо репертуару твоїх забаганок	146
Панельний телефон	148
Вранішня агресія	149
Раціоналізація	150
Таке життя	151
Гроші, грошові розмови, грошові зв'язки, грошове життя	152
Натюрморт з моїм нахмуреним чолом	153
Діалог з самим собою № 5	155
Оголошення	156
Причини підвищення приватного тиску	157
Бо плач багато легший від неплачу	158
Оформлення автопортрету	159

Štefan Hostyňák

Z DEJÍN SEBAOBRANY

Prvé vydanie.

**Vydalo Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave,
oddelenie ukrajinskej literatúry v Prešove**

ako svoju 432 publikáciu

Zodpovedná redaktorka Bohdana Marecová

Výtvarný redaktor Ladislav Cuper

Technická redaktorka Anna Nagyová

Obálku navrhol Dušan Srviatka

**Tlačili Duklianske tlačiarne, z. p. v Prešove — Strán 167 — AH 4,01 (text
3,50, grafika 0,51) — VH 4,71 — Náklad 900 — 13/4 — Schválené
výmerom SÚKK-GR č. 1562/I-88**

Kčs 14,— v.

ISBN 80—08—00202—6

Степан Гостиняк

З ІСТОРІЇ САМООБОРОНИ

Видання перше

Видало Словашське педагогічне видавництво в Братиславі,
відділ української літератури в Пряшеві

як свою 432 публікацію

Відповідальний редактор Богдан Марець

Художній редактор Ладіслав Цупер

Технічний редактор Анна Надьова

Обкладинку оформив Душан Срватка

Друкували Дуклянські друкарні, з. п. в Пряшеві — Стор. 167 — АА
4,01 (текст 3,50, графіка 0,51) — ВА 4,71 — Тираж 900 — 13/4 — Ух-
валено постановою СЦКК-ГД № 1562/І-88

Кчс 14,— о.

ISBN 80—08—00202—6

Попередні збірки Степана Гостиняка:

Пропоную вам свою дорогу (1965)

Лише двома очима (1967)

Вірші (1972)

Букет (1979)

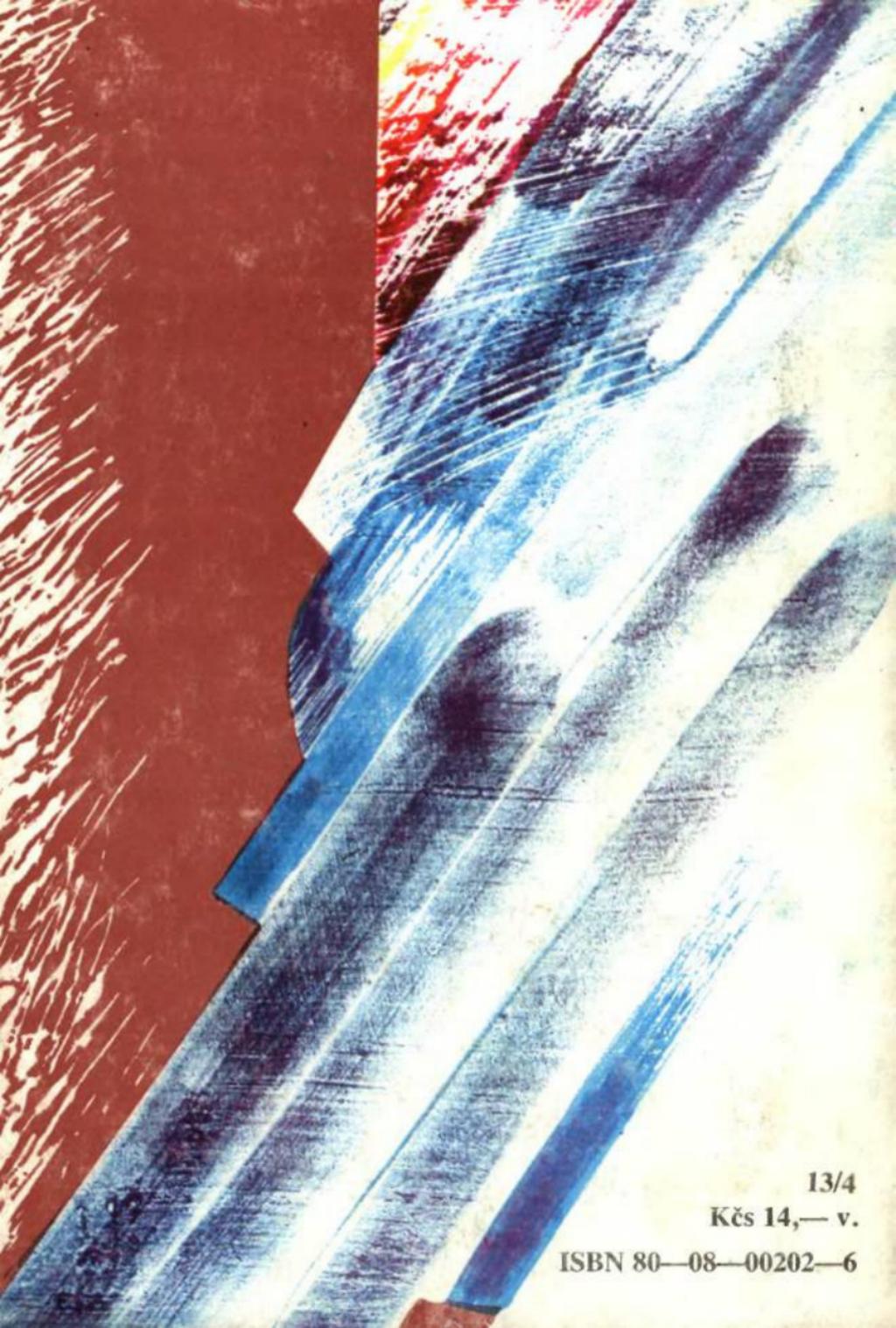
Сейсмограф (1982)

Анатомія другого обличчя (1986)

Переклади його творів:

Neorámovaný prostor. Mladá fronta, Praha 1982. Přeložil Jaroslav Kabíček.

Inventarizácia. Východoslovenské vydavatelstvo, Košice 1987. Preložil Marián Hevesi.

The background of the book cover features a large, irregular shape filled with a reddish-brown color. This shape is overlaid by several thick, diagonal brushstrokes in shades of blue, white, and dark blue. The overall texture is rough and expressive.

13/4

Kčs 14,— v.

ISBN 80—08—00202—6